

Конвенція про корупцію у контексті кримінального права

(Переклад з англійської мови Є.М. Вишневського)

Страсбург, 27 січня 1999 року

Преамбула

Держави-члени Ради Європи та інші держави, які підписали цю конвенцію,

враховуючи, що метою Ради Європи є досягнення більшого єднання між її членами,

визнаючи важливість активізації співробітництва між іншими державами, що підписали цю Конвенцію,

переконані у необхідності здійснювати у невідкладному порядку спільну кримінальну політику, спрямовану на захист суспільства від корупції, включаючи ухвалення відповідних законодавчих актів і вжиття превентивних заходів,

наголошуючи, що корупція загрожує правопорядку, демократії та правам людини, руйнує належне управління, чесність та соціальну справедливість, перешкоджає конкуренції та економічному розвиткові і загрожує стабільності демократичних інститутів і моральним засадам суспільства,

вважаючи, що ефективна боротьба із корупцією вимагає розширення, активізації та поліпшення міжнародного співробітництва у кримінальних справах,

вітаючи останні події, які ще більше поглиблюють на міжнародному рівні розуміння та співробітництво у справі боротьби із корупцією, включаючи заходи Організації Об'єднаних Націй, Світового банку, Міжнародного валutowого фонду, Всесвітньої організації торгівлі, Організації американських держав, ОЕСР і Європейського союзу,

беручи до уваги Програму дій проти корупції, ухвалену Комітетом міністрів Ради Європи у листопаді 1996 року на виконання рекомендацій Дев'ятнадцятої Конференції міністрів юстиції європейських країн (Валлетта, 1994 рік),

відзначаючи у цьому зв'язку важливість участі держав, які не є членами Ради Європи, у діяльності Ради, спрямованій проти корупції, а також вітаючи їхній цінний внесок у здійснення Програми дій проти корупції,

відзначаючи також, що у резолюції № 1, ухваленій на їхній Двадцять першій Конференції (Прага, 1977 рік), міністри юстиції європейських країн рекомендували якнайскоріше здійснити Програму дій проти корупції та запропонували, зокрема, якнайскоріше укласти кримінальну конвенцію, яка передбачала б скориговане визнання правопорушень, пов'язаних із корупцією, злочинними, посилення співробітництва у галузі кримінального переслідування таких правопорушень, а також ефективний механізм для подальших дій, відкритий для держав-членів і держав, які не є членами Ради, на рівних засадах,

беручи до уваги, що глави держав і урядів держав-членів Ради Європи з нагоди їхньої другої зустрічі, що відбулася у Страсбурзі 10-11 жовтня 1997 року, вирішили шукати спільні шляхи подолання ризиків, які створює зростання корупції, та ухвалили План дій, у якому Комітетові міністрів, крім іншого, доручається забезпечити якнайскорішу розробку міжнародно-правових документів відповідно до Програми дій проти корупції з метою розвитку співробітництва у галузі боротьби із корупцією, включаючи її зв'язки із організованою злочинністю та відмиванням грошей,

враховуючи також, що у резолюції (97) 24, яка стосується 20 керівних принципів боротьби із корупцією та яку Комітет міністрів ухвалив 6 листопада 1997 року на своєму 101-му засіданні, підкреслюється необхідність якнайскорішої розробки міжнародно-правових документів відповідно до Програми дій проти корупції,

з огляду на прийняття Комітетом міністрів на своєму 102-му засіданні 4 травня 1998 року резолюції (98) 7, що дозволяє укладення часткової та розширеної угоди про створення “Групи держав проти корупції (ГРЕКО)”, яка спрямовуватиме свою діяльність на розширення можливостей її членів у галузі боротьби із корупцією шляхом здійснення контролю за виконанням ними своїх зобов’язань у цій галузі,

погодились про таке:

Глава I. Використання термінів

Стаття 1. Використання термінів

Для цілей цієї Конвенції:

- a) вираз “**державна посадова особа**” тлумачиться за змістом визначення “**державного службовця**”, “**публічної посадової особи**”, “**мера**”, “**міністра**” чи “**судді**” у національному законодавстві та у кримінальному праві держави, де відповідна особа виконує такі функції;
- b) термін “**суддя**”, наведений у підпункті (a) вище, включає обвинувачів і осіб, які обіймають судові посади;
- c) у випадку судового переслідування державної посадової особи іншої держави переслідуюча держава може застосовувати визначення державної посадової особи тільки у тій мірі, у якій це визначення сполучне із її національним законодавством;
- d) “**юридична особа**” означає будь-яке утворення, яке має такий статус за діючим національним законодавством, за винятком держав або інших державних органів, які здійснюють державні повноваження, та міждержавних міжнародних організацій.

Глава II. Заходи, яких необхідно вжити на національному рівні

Стаття 2. Дача хабара національним державним посадовим особам

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями у разі їхнього умисного вчинення обіцяння, пропонування чи дачі будь-якою особою прямо чи опосередковано будь-якої неправомірної вигоди будь-яким державним посадовим особам Сторони, для них особисто чи для інших осіб, з метою заохочення їх до виконання чи невиконання наданих їм повноважень.

Стаття 3. Одержання хабара національними державними посадовими особами

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями у разі їхнього умисного вчинення вимагання чи одержання будь-якими державними посадовими особами Сторони прямо чи опосередковано будь-якої неправомірної вигоди, для них особисто чи для інших осіб, або прийняття пропозиції чи обіцянки такої вигоди з метою виконання чи невиконання наданих їм повноважень.

Стаття 4. Хабарництво членів національних представницьких органів

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дій, згаданих у статтях 2 і 3, якщо вони вчиняються будь-якою особою, що є членом будь-якого національного представницького органу, який здійснює законодавчі або виконавчі повноваження.

Стаття 5. Хабарництво іноземних державних посадових осіб

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дій, згаданих у статтях 2 і 3, якщо вони вчиняються державною посадовою особою будь-якої іншої держави.

Стаття 6. Хабарництво членів іноземних представницьких органів

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дій, згаданих у статтях 2 і 3, якщо вони вчиняються будь-якою особою, що є членом будь-якого представницького органу, який здійснює законодавчі або виконавчі повноваження у будь-якій іншій державі.

Стаття 7. Дача хабара у приватному секторі

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями у разі їхнього умисного вчинення під час здійснення підприємницької діяльності обіцяння, пропонування чи дачі прямо чи опосередковано будь-якої неправомірної вигоди будь-яким особам, які обіймають керівні посади у приватних підприємствах або працюють на них у будь-якій якості, для них особисто чи для інших осіб, з метою заохочення їх до виконання чи невиконання наданих їм повноважень на порушення їхніх обов'язків.

Стаття 8. Одержання хабара у приватному секторі

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями у разі їхнього умисного вчинення під час здійснення підприємницької діяльності вимагання чи одержання прямо чи опосередковано будь-якими особами, які обіймають керівні посади у приватних підприємствах або працюють на них у будь-якій якості, будь-якої неправомірної вигоди чи обіцянки такої вигоди для них особисто чи для інших осіб або прийняття пропозиції чи обіцянки такої вигоди з метою заохочення їх до виконання чи невиконання наданих їм повноважень на порушення їхніх обов'язків.

Стаття 9. Хабарництво посадових осіб міжнародних організацій

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дій, згаданих у статтях 2 і 3, якщо вони вчиняються будь-якою посадовою особою чи іншим контрактним співробітником, за змістом положень про

персонал, будь-якої міждержавної міжнародної чи наднаціональної організації чи органу, членом якого є відповідна Сторона, та будь-якою відрядженою чи невідрядженою особою, яка здійснює повноваження, що відповідають повноваженням таких посадових осіб або співробітників.

Стаття 10. Хабарництво членів міжнародних парламентських асамблей

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дій, згаданих у статті 4, якщо вони вчиняються будь-якими членами парламентських асамблей міжнародних або наднаціональних організацій, членом яких є відповідна Сторона.

Стаття 11. Хабарництво суддів й посадових осіб міжнародних судів

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дій, згаданих у статтях 2 і 3, якщо вони вчиняються будь-якими особами, що обіймають судові посади, або посадовими особами будь-якого міжнародного суду, юрисдикцію якого визнала відповідна Сторона.

Стаття 12. Посередництво

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями у разі їхнього умисного вчинення обіцяння, пропонування чи дачі прямо або опосередковано будь-якої неправомірної вигоди будь-якій особі, яка заявляє чи підтверджує, що вона може за винагороду зловживати впливом на прийняття рішень будь-якою особою, згаданою у статтях 2, 4-6 і 9-11, незалежно від того, що така неправомірна вигода призначена для неї особисто чи для іншої особи, а також вимагання, одержання або прийняття пропозиції чи обіцянки такої вигоди у винагороду за такий вплив незалежно від того, чи такий вплив дійсно здійснюється, чи призводить до бажаного результату.

Стаття 13. Відмивання доходів, отриманих від правопорушень, пов'язаних із корупцією

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дій, що згадуються у пунктах 1 і 2 статті 6 Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом (ETS #141), на умовах, наведених у цих пунктах, якщо головне правопорушення охоплює будь-яке із кримінальних правопорушень, передбачених у статтях 2-12 цієї Конвенції, при тому розумінні, що відповідна Сторона не зробила застереження чи заяви стосовно цих правопорушень або не вважає такі правопорушення тяжкими для цілей свого законодавства, що стосується відмивання грошей.

Стаття 14. Правопорушення, пов'язані із бухгалтерським обліком

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві такими, що підлягають кримінальному чи іншому покаранню, нижченаведені умисні дії чи бездіяльність з метою вчинення, приховування чи маскування правопорушень, згаданих у статтях 2-12, якщо Сторона не зробила відповідного застереження чи відповідної заяви:

- a) виписування чи використання рахунку або будь-якого іншого облікового документа чи запису, що містить недостовірну чи неповну інформацію;
- b) незаконне неоформлення запису про сплату.

Стаття 15. Співучасть

Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями допомогу у вчиненні чи підбурювання до вчинення будь-якого із кримінальних правопорушень, передбачених цією Конвенцією.

Стаття 16. Імунітет

Положення цієї Конвенції не зашкоджують положенням будь-якого договору, протоколу чи статуту, а також їхнім правоустановчим нормам у тому, що стосується позбавлення імунітету.

Стаття 17. Підсудність

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання у своєму національному законодавстві підсудними кримінальні правопорушення, передбачені статтями 2-14 цієї Конвенції, якщо:

- a) правопорушення вчиняється повністю або частково на її території;
- b) правопорушник є її громадянином, державною посадовою особою чи членом одного із її національних представницьких органів;
- c) правопорушення вчиняється однією із її посадових осіб чи одним із членів її національних представницьких органів або будь-якою особою, згаданою у статтях 9-11, яка одночасно є її громадянином.

2. Кожна держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти чи свого документа про прийняття, затвердження або приєднання може у заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи повідомити про те, що вона залишає за собою право не застосовувати чи застосовувати лише в особливих випадках або за особливих умов правила підсудності, визначені у пунктах 1b та с цієї статті чи будь-якій її частині.

3. Якщо Сторона використовує можливість застереження, передбачену у пункті 2 цієї статті, вона вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для

встановлення підсудності кримінальних правопорушень, що розглядаються у цій Конвенції, у випадках, коли правопорушник знаходиться на її території і вона його не видає іншій Стороні виключно на підставі його громадянства після отримання прохання про видачу.

4. Ця Конвенція не перешкоджає здійсненню Стороною будь-якої кримінальної юрисдикції відповідно до національного законодавства.

Стаття 18. Корпоративна відповідальність

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення відповідальності юридичних осіб за передбачені цією Конвенцією кримінальні правопорушення - дача хабара, посередництво та відмивання грошей, - вчинені у їхніх інтересах будь-якою фізичною особою, яка діяла в особистій якості чи як представник того чи іншого органу юридичної особи та яка обіймає керівну посаду у цій юридичній особі, із використанням:

- представницьких повноважень юридичної особи; чи
- повноважень приймати рішення від імені юридичної особи; чи
- повноважень здійснювати контроль за діяльністю юридичної особи;

а також за залучення такої фізичної особи до вищезазначених правопорушень у якості співучасника чи підбурювача.

2. Крім випадків, передбачених у пункті 1, кожна Сторона вживає необхідних заходів для забезпечення відповідальності юридичної особи, коли неналежний контроль з боку фізичної особи, згаданої у пункті 1, призводить до вчинення в інтересах цієї юридичної особи кримінальних правопорушень, наведених у пункті 1, фізичною особою, що їй підпорядковується.

3. Відповідальність юридичної особи за пунктами 1 і 2 не включає кримінального переслідування фізичних осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення, згадані у пункті 1, підбурюють до них або беруть у них участь.

Стаття 19. Санкції та заходи

1. З огляду на серйозний характер кримінальних правопорушень, передбачених цією Конвенцією, кожна Сторона запроваджує стосовно кримінальних правопорушень, визначених у статтях 2-14, ефективні, домірні та стримуючі санкції і заходи, включаючи, у разі вчинення таких правопорушень фізичними особами, позбавлення волі із подальшою можливістю видачі правопорушника.

2. Кожна Сторона забезпечує, щоб юридичним особам, притягнутим до відповідальності відповідно до пунктів 1 і 2 статті 18, призначалися ефективні, домірні та стримуючі кримінальні та некримінальні санкції і заходи, включаючи штрафи.

3. Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення можливості конфіскації чи в інший спосіб вилучення засобів вчинення кримінальних правопорушень і доходів, отриманих від кримінальних

правопорушень, визначених цією Конвенцією, чи відчуження власності, вартість якої відповідає таким доходам.

Стаття 20. Спеціалізовані органи

Кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення спеціалізації персоналу та органів на боротьбі із корупцією. Для того щоб вони могли здійснювати свої функції ефективно та без будь-якого невиправданого тиску, вони повинні мати необхідну самостійність відповідно до основоположних принципів правової системи Сторони. Сторони забезпечують персоналу таких органів підготовку та фінансові ресурси, достатні для виконання його завдань.

Стаття 21. Співробітництво із національними органами та між ними

Кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для того, щоб органи державної влади та будь-яка державна посадова особа із дотриманням національного законодавства співробітничали із тими її органами, які відповідають за розслідування та переслідування кримінальних правопорушень:

- a) шляхом інформування таких органів на свою власну ініціативу у тих випадках, коли є достатні підстави вважати вчиненим будь-яке із кримінальних правопорушень, визначених у статтях 2-14; або
- b) шляхом надання таким органам на їхній запит будь-якої необхідної інформації.

Стаття 22. Захист помічників правосуддя та свідків

Кожна Сторона вживає таких заходів, які можуть бути необхідними для забезпечення ефективного й належного захисту:

- a) тих, хто повідомляє про кримінальні правопорушення, визначені у статтях 2-14, або в інший спосіб співробітничає із органами слідства та переслідування;
- b) свідків, які дають показання стосовно цих правопорушень.

Стаття 23. Заходи по сприянню збиранню доказів і конфіскації доходів

1. Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, -включаючи заходи, що дозволяють застосування спеціальних слідчих методів із дотриманням національного законодавства, - які можуть бути необхідними для забезпечення її можливості сприяти збиранню доказів у зв'язку із кримінальними правопорушеннями, визначеними у статтях 2-14 цієї Конвенції, та ідентифікувати, вистежувати, заморожувати і заарештовувати засоби та доходи, отримані від корупції, чи власність, вартість якої відповідає таким доходам, до яких можуть застосовуватися заходи, передбачені у пункті 3 статті 19 цієї Конвенції.

2. Кожна Сторона вживає таких законодавчих й інших заходів, які можуть бути необхідними для надання її судам або іншим компетентним органам права виносити

постанови про подання банківської, фінансової або комерційної інформації чи про вилучення такої інформації для здійснення заходів, передбачених у пункті 1 цієї статті.

3. Таємність банківських операцій не може перешкоджати здійсненню заходів, передбачених у пунктах 1 і 2 цієї статті.

Глава III. Контроль за виконанням

Стаття 24. Контроль

Контроль за виконанням цієї Конвенції Сторонами здійснює Група держав проти корупції (ГРЕКО).

Глава IV. Міжнародне співробітництво

Стаття 25. Загальні принципи та заходи міжнародного співробітництва

1. Сторони якнайширше співробітничають між собою згідно із положеннями відповідних міжнародних договорів про міжнародне співробітництво у кримінальних справах чи домовленостей, досягнутих на основі однакового законодавства чи законодавчої взаємності, а також із дотриманням їхнього національного законодавства з метою розслідування та переслідування кримінальних правопорушень, визначених у цій Конвенції.

2. Якщо Сторони не є учасниками міжнародних договорів або домовленостей, наведених у пункті 1, застосовуються статті 26-31 цієї глави.

3. Статті 26-31 цієї глави застосовуються також у випадках, коли вони є більш сприятливими, ніж положення міжнародних договорів або домовленостей, наведених у пункті 1.

Стаття 26. Взаємна допомога

1. Сторони надають одна одній якнайширшу взаємну допомогу, швидко обробляючи запити, що надходять від органів, які відповідно до національного законодавства мають право розслідувати чи переслідувати кримінальні правопорушення, визначені цією Конвенцією.

2. У наданні взаємної правової допомоги за пунктом 1 цієї статті може бути відмовлено, якщо, на думку запитуваної Сторони, задоволення запиту може зашкодити її основоположним інтересам, національному суверенітету, національній безпеці чи громадському порядку.

3. Сторони не можуть застосовувати правило таємності банківських операцій як підставу для відмови у будь-якому співробітництві за цією главою. Якщо це передбачає її національне законодавство, Сторона може вимагати, щоб запит про співробітництво, який передбачає зняття таємниці банківських операцій, скріплювався дозволом судді чи іншого судового органу, включаючи державних обвинувачів, що займається кримінальними справами.

Стаття 27. Видача правопорушників

1. Кримінальні правопорушення, визначені цією Конвенцією, вважаються такими, що включені до будь-якого договору про видачу правопорушників, чинного між Сторонами, як правопорушення, що тягнуть видачу.

2. Якщо Сторона, яка зумовлює видачу правопорушника наявністю відповідного договору, отримує запит про видачу правопорушника іншій Стороні, з якою вона не має чинного договору про видачу правопорушників, вона може вважати цю Конвенцію правовою основою для видачі, коли йдеться про будь-яке правопорушення, визначене цією Конвенцією.

3. Сторони, які не зумовлюють видачу правопорушника наявністю відповідного договору, у стосунках між собою визнають кримінальні правопорушення, визначені цією Конвенцією, такими, що тягнуть видачу правопорушника.

4. Видача правопорушників здійснюється відповідно до умов, передбачених у законодавстві запитуваної Сторони або чинних договорах про видачу правопорушників, включаючи підстави, на яких запитувана Сторона може відмовити у видачі правопорушника.

5. Якщо у видачі за кримінальне правопорушення, передбачене цією Конвенцією, відмовляється виключно на підставі громадянства правопорушника, або якщо запитувана Сторона вважає, що вона має юрисдикцію над таким правопорушенням, запитувана Сторона передає справу до своїх компетентних органів для кримінального переслідування, якщо вона не домовилася про інше із запитуючою Стороною, й інформує належним чином останню про остаточні результати справи.

Стаття 28. Оперативна інформація

Без шкоди для свого розслідування чи провадження у справі Сторона може без попереднього запиту надіслати іншій Стороні інформацію про виявлені факти, якщо вона вважає, що повідомлення такої інформації може допомогти отримуючій Стороні у порушенні чи проведенні розслідування або провадження стосовно кримінальних правопорушень, визначених цією Конвенцією, або може сприяти поданню такою Стороною запиту згідно із цією главою.

Стаття 29. Центральний орган

1. Сторони призначають центральний орган або у разі необхідності декілька центральних органів, які відповідають за подання запитів та відповіді на запити, зроблені за цією главою, виконання таких запитів або передачу їх до відповідних органів для виконання.

2. Кожна Сторона під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти чи свого документа про прийняття, затвердження або приєднання повідомляє Генеральному секретарю Ради Європи назви та адреси органів, призначених на виконання пункту 1 цієї статті.

Стаття 30. Безпосередній зв'язок

1. Центральні органи підтримують між собою безпосередній зв'язок.
2. У термінових випадках запити про надання взаємної допомоги та повідомлення, що стосуються такої допомоги, можуть надсилятися безпосередньо судовими органами, включаючи державних обвинувачів, запитуючої Сторони таким самим органам запитуваної Сторони. У таких випадках копія подання надсилається одночасно центральному органу запитуваної Сторони через центральний орган запитуючої Сторони.
3. Будь-який запит або будь-яке повідомлення за пунктами 1 і 2 цієї статті може робитися через Міжнародну організацію кримінальної поліції (Інтерпол).
4. Якщо запит надсилається відповідно до пункту 2 цієї статті, а отримуючий орган не має повноважень розглядати такий запит, отримуючий орган передає запит до компетентного національного органу і самостійно інформує про це запитуючу Сторону.
5. Запити чи повідомлення за пунктом 2 цієї статті, які не стосуються примусових заходів, можуть безпосередньо надсилятися компетентними органами запитуючої Сторони компетентним органам запитуваної Сторони.
6. Кожна держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти чи свого документа про прийняття, затвердження або приєднання може повідомити Генеральному секретарю Ради Європи про те, що заради ефективності запити, зроблені за цією главою, мають надсилятися до її центрального органу.

Стаття 31. Інформація

Запитувана Сторона невідкладно інформує запитуючу Сторону про заходи, вжиті щодо запиту, зробленого за цією главою, та про остаточні результати таких заходів. Запитувана Сторона також невідкладно інформує запитуючу Сторону про будь-які обставини, що унеможливлюють виконання запланованих заходів або можуть суттєво його затримати.

Глава V. Прикінцеві положення

Стаття 32. Підписання та набрання чинності

1. Цю Конвенцію відкрито для підписання державами-членами Ради Європи, та державами, які не є членами Ради, але які брали участь у її розробці. Такі держави можуть висловити свою згоду на обов'язковість для них цієї Конвенції шляхом:
 - a) підписання без застереження щодо ратифікації, прийняття чи затвердження; або
 - b) підписання за умови ратифікації, прийняття чи затвердження з подальшою ратифікацією, прийняттям чи затвердженням.

2. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи затвердження здаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

3. Ця Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати, на яку чотирнадцять держав висловили свою згоду на обов'язковість для них Конвенції відповідно до положень пункту 1. Будь-яка така держава, що не є членом Групи держав проти корупції (ГРЕКО) на час ратифікації, автоматично стає членом Групи у день набрання цією Конвенцією чинності.

4. Стосовно будь-якої держави, що підписала Конвенцію та що висловлюватиме свою згоду на обов'язковість для неї Конвенції після набрання нею чинності, ця Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати висловлення нею своєї згоди про обов'язковість для неї Конвенції відповідно до положень пункту 1. Будь-яка держава, що підписала Конвенцію і що не є членом Групи держав проти корупції (ГРЕКО) на час ратифікації, автоматично стає членом Групи у день набрання цією Конвенцією чинності стосовно такої держави.

Стаття 33. Приєднання до Конвенції

1. Після набрання цією Конвенцією чинності Комітет міністрів Ради Європи після консультацій із Договірними Державами-учасниками Конвенції може запропонувати Європейському співтовариству, а також будь-якій державі, яка не є членом Ради і яка не брала участі у розробці Конвенції, приєднатися до цієї Конвенції у рішенні, що приймається більшістю голосів, передбаченою у статті 20d Статуту Ради Європи, і одностайним голосуванням представників Договірних Держав, які мають право засідати в Комітеті міністрів.

2. Стосовно Європейського співтовариства та будь-якої держави, що приєдналася до цієї Конвенції відповідно до пункту 1 вище, Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати здачі на зберігання документа про приєднання Генеральному секретарю Ради Європи. Європейське співтовариство та будь-яка держава, що приєдналася до цієї Конвенції, автоматично стають членами ГРЕКО, якщо вони на час приєднання ще не є такими членами, у день набрання цією Конвенцією чинності стосовно них.

Стаття 34. Територіальне застосування

1. Будь-яка держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, затвердження чи приєднання може визначити територію (території), до якої застосовуватиметься ця Конвенція.

2. Будь-яка Сторона може в будь-який інший час після цього заявою на ім'я Генерального секретаря Ради Європи поширити дію цієї Конвенції на будь-яку іншу територію, визначену в цій заяві. Щодо такої території Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати отримання такої заяви Генеральним секретарем.

3. Будь-яка заявка, зроблена відповідно до двох попередніх пунктів, може стосовно будь-якої території, визначеній в цій заяві, бути відклікана шляхом подання

відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи. Відкликання набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 35. Відношення до інших конвенцій та угод

1. Ця Конвенція не зашкоджує правам та зобов'язанням, що випливають із міжнародних багатосторонніх конвенцій, які стосуються спеціальних питань.

2. Сторони цієї Конвенції можуть укладати між собою двосторонні чи багатосторонні угоди з питань, що розглядаються у Конвенції, з метою доповнення чи посилення її положень або сприяння застосуванню принципів, закріплених у ній.

3. Якщо дві чи більше Сторін вже уклали угоду чи договір стосовно якогось із питань, що розглядаються у цій Конвенції, або в інший спосіб встановили свої стосунки щодо цього питання, вони мають право застосовувати таку угоду чи такий договір або відповідним чином регулювати такі стосунки замість цієї Конвенції, якщо це сприяє міжнародному співробітництву.

Стаття 36. Заяви

Будь-яка держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, затвердження чи приєднання може заявити, що вона визнаватиме кримінальними правопорушеннями дачу та одержання хабара іноземними державними посадовими особами за статтею 5, посадовими особами міжнародних організацій за статтею 9 або суддями та посадовими особами міжнародних судів за статтею 11, тільки якщо державна посадова особа чи суддя діють або утримуються від дій на порушення своїх обов'язків.

Стаття 37. Застереження

1. Будь-яка держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, затвердження чи приєднання може залишити за собою право не визнавати повністю або частково у своєму національному законодавстві кримінальними правопорушеннями дії, згадані у статтях 4, 6-8, 10 і 12, або правопорушення, що пов'язані із одержанням хабара та визначені у статті 5.

2. Будь-яка держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, затвердження чи приєднання може заявити, що вона користуватиметься застереженням, передбаченим у пункті 2 статті 17.

3. Будь-яка держава під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або свого документа про прийняття, затвердження чи приєднання може заявити, що вона може відмовити у наданні правової взаємної допомоги за пунктом 1 статті 26, якщо запит стосується правопорушення, яке, на думку запитуваної Сторони, є політичним правопорушенням.

4. Жодна держава не може на застосування пунктів 1, 2 і 3 цієї статті заявляти застереження до більше п'яти положень, згаданих у цих пунктах. Жодні інші застереження не дозволяються. Застереження однакового характеру до статей 4, 6 і 10 вважаються одним застереженням.

Стаття 38. Строк дії та перегляд заяв і застережень

1. Заяви, згадані у статті 36, та застереження, згадані у статті 37, діють упродовж трьох років від дати набрання цією Конвенцією чинності стосовно відповідної держави. Проте такі заяви та застереження можуть поновлюватися на періоди такої самої тривалості.

2. За дванадцять місяців до закінчення строку дії заяви чи застереження Генеральний секретар Ради Європи повідомляє відповідну державу про закінчення такого строку. Ця держава не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку дії заяви чи застереження має повідомити Генерального секретаря про те, що вона залишає таку заяву чи таке застереження в силі, вносить до заяви чи застереження зміни або доповнення або відкликає заяву чи застереження. Якщо відповідна держава не надсилає такого повідомлення, Генеральний секретар інформує цю державу про те, що строк дії її заяви чи застереження вважається автоматично подовженим на шестимісячний період. Якщо до спливу цього шестимісячного періоду відповідна держава не повідомляє про свій намір залишити заяву чи застереження в силі або внести до заяви чи застереження зміни та доповнення, така заява чи застереження втрачає чинність.

3. Якщо Сторона робить заяву чи застереження відповідно до статей 36 і 37, до поновлення дії такої заяви чи такого застереження або на запит вона надає ГРЕКО пояснення щодо підстав подовження строку дії.

Стаття 39. Поправки

1. Поправки до цієї Конвенції можуть пропонуватися будь-якою Стороною, і вони надсилаються Генеральним секретарем Ради Європи державам-членам Ради Європи, кожній державі, яка не є членом Ради, але яка приєдналася до Конвенції або якій було запропоновано приєднатися до неї відповідно положень статті 33.

2. Будь-яка поправка, що її запропонувала та чи інша Сторона, надсилається Європейському комітетові із проблем злочинності (ЄКПЗ), який подає Комітетові міністрів свій висновок щодо запропонованої поправки.

3. Комітет міністрів розглядає запропоновану поправку та висновок, поданий ЄКПЗ, і після консультацій із державами-учасниками Конвенції, які не є членами Ради Європи, може прийняти таку поправку.

4. Текст будь-якої поправки, прийнятої Комітетом міністрів відповідно до пункту 3 цієї статті, надсилається Сторонам для прийняття.

5. Будь-яка поправка, прийнята відповідно до пункту 3 цієї статті, набирає чинності на тридцятий день від дати, на яку всі Сторони поінформували Генерального секретаря про її прийняття ними.

Стаття 40. Врегулювання спорів

1. Європейський комітет Ради Європи із проблем злочинності постійно інформується про тлумачення та застосування цієї Конвенції.

2. У разі виникнення між Сторонами спору щодо тлумачення чи застосування цієї Конвенції такі Сторони намагаються врегулювати спір шляхом переговорів або будь-яким іншим мирним шляхом на їхній вибір, включаючи подання спору на розгляд Європейського комітету із проблем злочинності, арбітражного суду, рішення якого є обов'язковими для Сторін, або Міжнародного Суду за згодою відповідних Сторін.

Стаття 41. Денонасція

1. Будь-яка Сторона може в будь-який час денонасувати цю Конвенцію шляхом подання відповідного повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи.

2. Така денонасція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду від дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 42. Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє держави-члени Ради Європи та будь-яку державу, що приєдналася до Конвенції про:

- a) будь-яке підписання;
- b) здачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти або будь-якого документа про прийняття, затвердження чи приєднання;
- c) будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією відповідно до статей 32 та 33;
- d) будь-яку заяву чи будь-яке застереження, зроблене відповідно до статей 36 та 37;
- e) будь-яку іншу дію, будь-яке повідомлення або сповіщення, які стосуються цієї Конвенції.

На посвідчення чого нижепідписані належним чином на те уповноважені представники підписали цю Конвенцію.

Вчинено у Страсбурзі двадцять сьомого дня січня 1999 року англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є однаково автентичними, в одному примірнику, який зберігатиметься в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії цієї Конвенції кожній державі члену Ради Європи, державам, які не є членами Ради, але які брали участь у розробці цієї Конвенції та будь-якій державі, якій було запропоновано приєднатися до Конвенції.

